

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published daily, except Sunday, by Lithuanian News Publishing Company, Inc. Address, Naujienos, 1841 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone, Canal 1506

Terms of subscription: In Chicago, by carrier, per week 12 cents; by mail, one year \$5.00. Outside Chicago, by mail, one year, \$5.00;

Entered as Second-Class Matter March 7, 1914, at the Postoffice at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje Eina iš Chicago kasdien, išskyrus Nedėlius.

Leidžia Naujienų Bendrovė.

Prenumeratos kaina:

Chicagoje—per išnešiotojus 12 centų savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje metams 6.00; pusei metų \$3.50.

Kitur, ne Chicagoje, metams .. \$5.00
Pusei metų \$3.00
Dviem mėnesiam \$1.00
Europoje, metams \$7.00
Pavienių dienraščių numerų kaina 2c.
Adresas: Naujienos, 1841 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas, Canal 1506.

Redakcijos Straipsniai

NE MUSŲ DALYKAS.

P-as V. K. Delianis, "episcopos presbyteros," prisitunt mums ilgiausią, kone keturių spalų, straipsnį po antgalviu "Keli žodžiai 'Draugui' ir doros mokytojams" ir rašo:

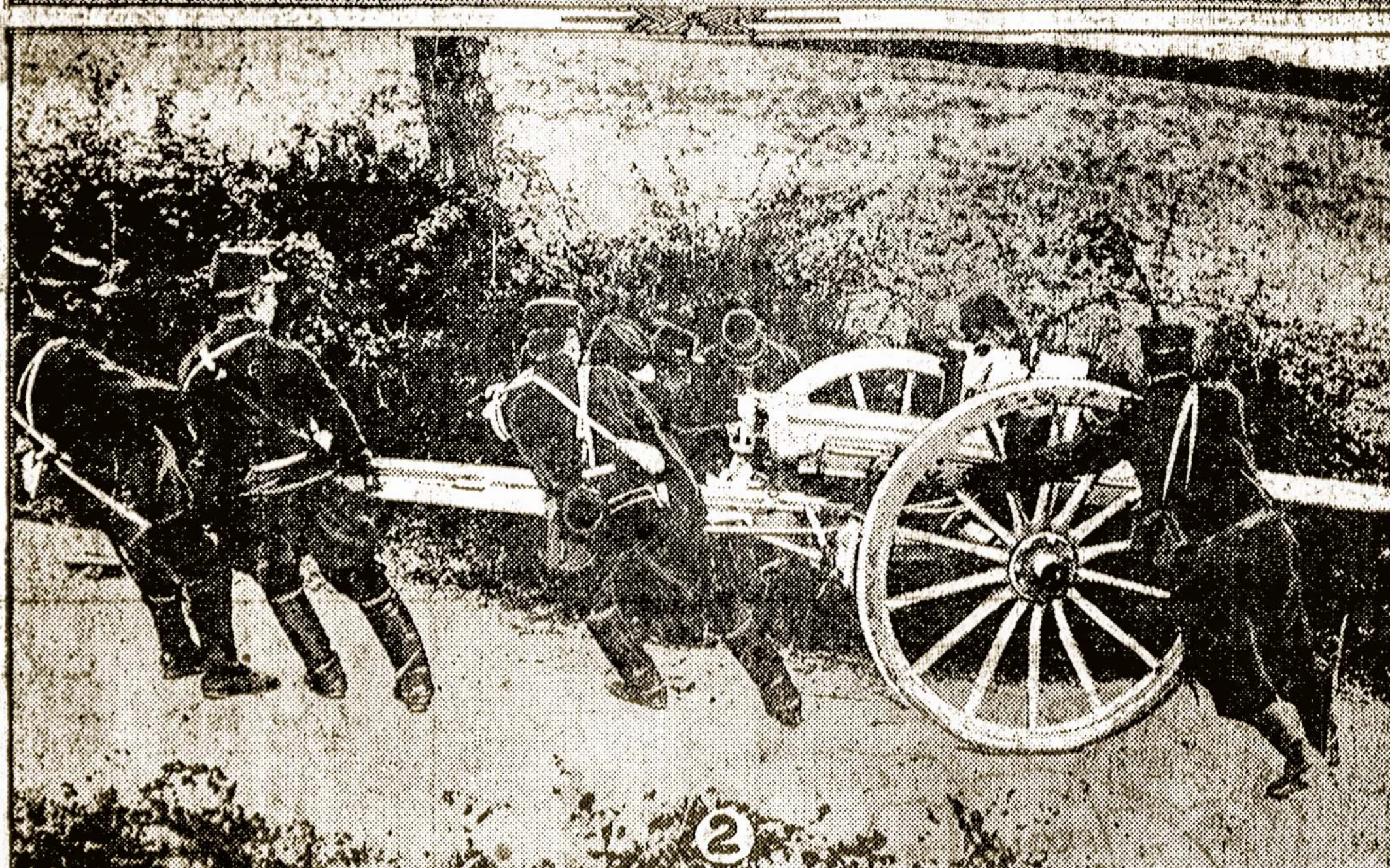
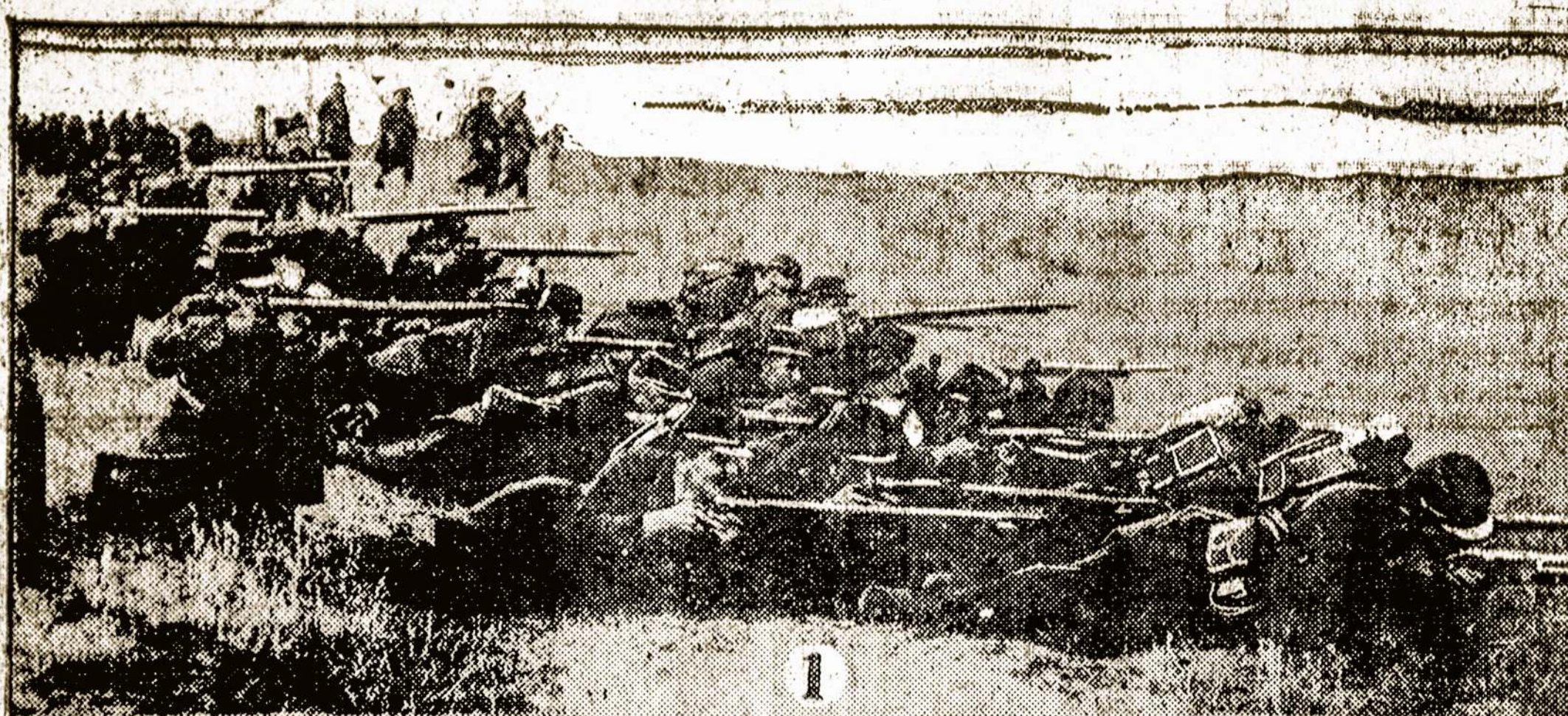
"Ger. Reditojui 'Naueny'. Tamista! Meldžiui atkreipti atida ant šio straipsnio. Jaigu aš esmu nusidejas aki- sia visuomenės kuom nors ir esmų vertas baumes, ka butum patires pats be pata- rimo kitu meldžiui parodikit. Bet jaigu nejaucete, neko meldžiui patalpinkite ar šita straipsni arba išreiškite vie- šai savo opinija. Per 15 me- tu kenteti sistematiška kan- kinima kunigu vien del jų a- sabišku intrigu ir materiali- ško godumo regis butu per- daug lietuviškai laikraštijai ta pavelti kunigams ir ne- duoti progos apsiginti nus- kriaustam. V. R. Delianis."

Mes "atkreipėme atidą" i mi- nėląjį straipsnį ir nutarėme nedėti jo i laikraštį, ir štai del- ko:

1) Mes nenorime kištis i p. Delianio santykius su kuni- gais, nes mums visiškai nerupi, ar "Draugas" su savo kompa- nija turi tiesą, kada vadina p. Delianį apgaviku, ar p. Delia- nis turi tiesą, kada jisai vadina šmeižikais ir besąžinišiais žmonėmis "Draugo" redakto- rių ir jojo kompaniją, ar, pa- galios, — turi tiesą abi pusės. Mums tatau visiškai nesvarbu, ir mes norime, kad jie, pešda- miesi arba taikindamiesi tarp savęs, paliktų mus ramybėje.

2) Moraliam p. Delianio pa- sipiktimine "Draugo" redakto- riaus ir kitų kunigų nedorybė- mis mes nerandame nieko to- kio, kuo vertėtų užinteresuoti visuomenę. Ilgus metus p. Delianis buvo vadinamas "ne- prigulmingas" kunigas ir ko- vojo prieš Rymo-Katalikų dva- siškiją, paskui pats "atvirto" prie R-K, bažnyčios ir, sakosi, tapęs josios dvasiškiu, o dabar jisai prieš tą dvasiškiją vėl triukšmą kelia. Ganyklų ne- užtenka tiems vyrams, tai jie eđa vienas kitą: kas-gi tame in- domaus platesniajai visuome- nei?

Tai tokia mūsų opinija. Mes pastebėjome, kad tas "episcopos presbyteros" jau i- ma rasinėti laikračiuose socia- listų laikračiuose apie "social- demokratijos galybę" ir pana- šius revoliucijinius dalykus.

1 FRENCH INFANTRY ON FIRING LINE NEAR MAUBEUGE, FRANCE
2 FRENCH ARTILLERY TAKING POSITION

1. Francijos pėstininkai prie Maubeuge. 2. Francijos artilerija.

Mes patariame draugams, ypač laikraščių redaktoriams, neap- sigauti. Apie pusantrų metų atgal p. Delianis, kada buvo tik-ką sugrįžęs i Rymo-Katali- kų bažnyčios glebį, Baltimorė- je viešuose susirinkimuose kvailai, begėdiškai ir besąžini- kai šmeižė socialistus!

Nuo jo ir nuo jo "monkiško biznio," nes geriaus laikysimės ištolo.

Skaitytoju Balsai

BEDARBE.

P. Zemaitis rašo tokią juo- kingą korespondenciją apie be- darbę, — kaip ir kad daugu- ma rašinėja tokias žinutes po laikraščius. Argi tie kores- pondentai negali suprasti, kad tai demokratų laikai, ir kad, koliai valdys ta demokratų par- tija, toliai darbininkams reikės kentėti, kitam ir badą kęsti.

Jei mes, darbininkai, liktu- me piliečiais, tai, kaip nusir- rinktumė savo darbininkiška valdžią, tai tada bedarbė būtų prašalinta ir apie ją nereiktų rašyti laikraščiuose.

Ant. Gurskis.

VISUOTINAS LIETUVIŲ SEIMAS.

Šitą klausimą šiandien dau- giausia gvildena pavienės ypa- tos.

Mono nuomone, būtų daug geriau, kad jį aptartų ir ap- svarstyty ne pavienės ypatos, bet organizacijos, kaip tai: L. S. S. A., S. L. A., T. M. D. ir kitos.

Dabar, organizacijos tyli ir pavedė visą dalyką žmonėms, kurių kiti prie jokios organiza- cijos nepriklauso.

Šiandien tokie prie organiza- cijos nepriklausantys žmonės neturi jokios vertės. Taigi bu- tų geriau, kad jiems būtų už- darytos laikraščių skiltys.

Jie tikrai kelia negeistinus nesusipratimus tarpe organiza- cijų, o seime jie visviena ne- dalyvaus, nes tenai susirinks tikrai organizacijų delegatai. Stasys Marjkauskas.

KAS KAM KALTAS?

Mums sako, kad Lietuvą mes turime gelbėti, ir kas negelbės, vadinas, neduos jai savo centų, tai tas esąs negeras, nedoras, netikęs žmogus — net ne lietu- vis! O aš su tuo nesutinku ir manau, kad tie, kurie taip sako, yra nelogiški, neišmintingi žmonės. Kad aš norėčiau, tai galėčiau juos da ir praste- niais komplementais pavaisinti, — ne jie užsitarnavo.

Tik pamislykite: aš turėjau prasišalinti iš Lietuvos, delto kad tenai nepatyrčiau nieko, kaip tiktai skriaudas. Bet štai dabar man šneka, kad aš esąs lyg ką kaltas Lietuvai ir turis; butinai turis atsilyginti jai duoklėmis.

Ką aš jai kaltas? Už ką tu- riu atsilyginti?

Gyvenau Lietuvoje, dirbau (sunkiai dirbau!) ir vargau. Blogo, kiek pamenu, nepada- dejo niekam. Tiktai gerą: nes mano darbu naudojosi mano samdytojai. Aš savo suskir- dusiomis rankomis kroviau turtą ukininkams, paskui dva- ro ponui. Ir aš kaltas?!... Juozupai šventas!

Jau jeigu pradėsime kaltes rokuoti, tai gal greičius išeis, kad kalla man Lietuva, o ne aš Lietuvai... Aš, kaip sakiau, jai dirbau nespėdamas prakaitą šluostyti nuo savo veido, o ji man nedavė nė žmoniško pra- gyvenimo: turėjau už jurių — marių baladoties, kad suradus sotesnį duonos kąsnį.

Zinau, kad Lietuva netutin- ga, pati juoda duona minta. Zinau ir tai, kad jos gerovei ne- duoda pakilti tas bjaurybė ca- rizmas: — kur to nežinosi! Iš vargšo ką gali daug reikalauti. Tai zino ma. — Bet palaukite.

Aš mačiau, kad Lietuvoje ne visi žmonės juoda duona min- ta; kiti ragaišius ir kepsnis valgo. Aš taip pratauju, kad jeigu mes, lietuviai, esame visi vienos motinos vaikai, tai visi ir turime dalintis arba juoda duona arba ragaišiais — pagal išteklių. Jeigu būtų taip, tai tada niekas nesiskustų, kad ir viena juodos duonos pluta rei- kėtų ganėdinties; nes visiems

butų tas-pats vargas. Bet ka- da vieni turi pakutavoti už ki- tų griekus, tai išaina neteisybė. Tada tie pakutavojantieji jau- ciasi nuskriaustais, ir juos ne- gali raminti tuo, kad, girdi, Lietuva neturtinga.

Antras dalykas — carizmo letena ant Lietuvos. Ji spaud- zia mūsų tėvynę, ir delto ji ne- gali pakilti ir negali didesnės gerovės suteikti savo sumams ir dukterims. Vienok — at- minkite, kad dalis jų sunų ir dukterų visgi neblogiausiai tu- ri ir carizmui spaudžiant Lietu- vą. Visos arba kuone visos caro despotizmo blygybės puo- la ant kitos lietuvių dalies — ant darbo žmonių.

1905 m. tie Lietuvos darbo žmonės sukilo prieš savo ir prieš Lietuvos neprietelį. Ži- note, kas tada išėjo: kunigai ir išdalies kiti geriaus pasiturin- tieji žmonės ne tiktai neprisi- dejo prie lasvės kovotojų, bet dar ėjo caro valdžiai i pagelbą, padėdami jai "malsinti kra- molą" (kaip pasakė kun. Lau- kaitis Dumoje).

Kas-gi paliko tuomet dau- giau, kaip ne bėgti iš savo gimtinio krašto nuo to viso skurdo ir nuo tos priepaudos?

Ar aš kaltas, kad apleidau Lietuvą? Matote, kad ne: bu- vau priverstas. Lietuva buvo tokia, jogei aš tenai negalėjau surasti žmoniško gyvenimo. Ji yra kalta, tame, kad aš tur-ėjau persikirti su giminėmis, su draugais ir su vietomis, ku- riose gimiau ir augau. Ji, kaip močekka apsiėjo su manim, iš- tremdama mane i svetimą šalį, kur aš nepažįstų nė žmonių kalbos, nė papročių.

Todėl aš ir nesijaučiu turis kokią-tai priederinę aukomis remti Lietuvą.

Bet aukauti jai aš neatsisa- kau. Aš pasiryžęs ir savo ska- tiku ir darbu šelpti Lietuvos žmones; bet aš aukausiu liūosu noru, o ne iš prievartės.

Aš šelpsiu Lietuvą todėl, kad tenai skumsta ir vargsta tokie- pat žmonės, kaip ir aš — dar- bininkai.

Darbo žmogus.

Lenkija sukilo kovoti už savo nepriugulmybę

Lenkų laikraščiuose paskel- bta, kad Rusijos Lenkijoje ir Austrijoje lenkai jau pradėjo organizuotą sukilimą, kurio tikslu yra iškovoti Lenkijai ne- priklausomybę. Apie tai ltu- dija sekantis atsišaukimas:

Lenkai! Varšavoje susitvėrė Tautos Valdžia. Visų lenkų pareigą susispiest aplink ją. Komau- duotoju lenkų kariuomenės ta- po paskirtas pilietis Juozas Pil- sudskis, kurio paliepiimų pri- valo visi klausyti.

Tautos Valdžia,
Varšava, rugpjūčio 3, 1914

Tautos valdžia.

Išmušė spriandžiamoji va- landa! Lenkija paliovė buvus belaisvė ir nori pati rupinties savo likimu, pati nori statyti savo ateitį, mėsdamą ant liki- mo svarstyklių savo ginkluotą spēką. Pulakai lenkiškos ar- mijos įžengė i Lenkijos Karaly- stės žemę, užimdami ją tikram, teisingam, vieninteliui jos šei- myninkau Lenkų Liaudžiai, ku- ri savo krauju ją atgaivino ir jai turtus sukrovė. Užima ją vardu Vyriausios Tautos Val- džios. Visiems žmonėms ne- šame pašiuosavimą nuo retė- žių, o kiekvienam jos sluosni- ui normalio vystimosi sąly- gas.

Nuo šios dienos Visa Tauta turi susivienyti i vieną burį, po savo Tautos valdžiai. Prie jo neprisidės tiktai išdavėjai, su kuriais mes mokėsime apsieiti be atsišvelgimo.

Vyriausias Komanduotojas
Lenkų Kariuomenės,
Jozef Pilsudski.

I Rusijos žemę, i šalį vergi- jos ir biauriausios priepaudos ėjo Lenkų kareivis.

Šauliai paėmė Miechovą ir aplinkines vietas ir pilnam sutarime su Austrijos kariuo- mene eina per Jędrzejovą— Kielcus i Varšavą.

Gyventojai entuziastiškai sveikina Baltojo Erelio ženklą. I šaulių pulkus buriais įstoja Karalystės kaimiečiai ir darbi- ninkai, laimingi, kad juos pa- šaukė karėn su Rusija. Maitis- tas ir visokios reikmenjs pri- statomi su užsidegimu. Val- dya Lenkų kariuomenės or- ganizuoja civilę valdžią ir pa- šaukė žymiausius vietinius pi- liečius užimti visas vietas sa- vystovios administracijos, tve- ria miliciją. Ant miestelių ir sodybų namų matytis atsi- šaukimai Tautos Valdžios ir Vyriausio Komanduotojo.

Broliai! Išsiveržė Tautos sie- la iš netikėjimo i savo spēkas. Drąsus žingsnis lenkiškųjų šaulių i Karalystę pajudino lenkiškąjį dalyką.

Nesulaikomas siekimas prie Nepriugulmybės virsta i veiks- mą, i tikrybę! — Šaulių pulkai slenkantieji i Varšavą sutvėrė Lenkijos istorijai naują lapą. Niekad aplinkybės nebuvo taip patogios karei su Rusija. E- samie bendradarbiais Austrijos — dabartiniamę dalykų bėgy- bę, juo daugiau lenkiškųjų žemių užims Austrijos kariuo- menė, tuo geriaus del mus, ka- dangi kovodama už savo vals- tybinius reikalus. Austrija drauge remia lenkų reikalus.

Nuo mūsų pačių, nuo mūsų duosnumo, organizacijinės spēkos ir pasiryžimo prigu- li lautos ateitis.

Nepriugulmybės dalyke nėra vietos draugijiniems ir party- jiniems ginčams, yra tik vie-

nas klausimas — ar esame ga- biai išpildyti tautiškąją parei- gą? — Nesilenkime nuo duok- lės kraujo ir turto—visa tautos spēka paremkime brolius ko- vojančius Karalystėje.

Komisija Suvienytyjų Parti- jų Kovojančių už Nepriugulmy- bę (Komisija Škonfederow- nych Stronnictw Niepodleglos- ciowych) šiose dienose apėmė vietininkystę Tautos Valdžios, susitvėrusios Varšavoje. K. S. P. K. N. (K. S. S. N.) tarpininkaus tarp Galicijos ir Tautos Val- džios, informuos apie bėgi nuotikių, organizuos pagelbą karei su Rusija.

Iždo skyrčius (Lenkų kariškas Iždas—Polski skarb wojsko- wy) artimiausiose dienose bus apskelbtas.

Komisija Suvienytyjų Partijų Kovojančių už nepriugulmybę kaipo vietininkai Tautos Val- džios Krokuvą, rugsė- sėjo 10, 1914.

Kares žinios

LONDONAS, Sept. 9. —Laik- raščio Morning Post korespon- dentas praneša, kad rusai su- laikę vokiečius, kurie ėje aus- trams i pagelbą Vislos upės pa- kraščiu. Sulaikydami vokie- čius, rusai pavėlino savo apsu- pantį judėjimą. Vokiečiai traukdami prieš rusus eina ant Krakovo. Rusai dabar tu- ri užduotį galutinai sunaikinti Austrijos armiją, kuri stovi ne- toli Przemyslui. Kaip tik bus sunaikinta Austrijos armija, rusai vėl pradės veikti Prusos- se. Tada tai rusai, kaip juros bangos, užlies visą Vokietiją.

Paryžiaus laikraštis Journal des Debats praneša, kad vokie- čiai antru syk atėmė nuo anglų ir francuzų tvirtovę Senlis, 30 mylių nuo Paryžiaus.

Seredoj miestą buvo užėmę anglai su francuzų kavalerija ir Afrikos pulkais? Jie galėjo išbuti čia tik iki pietų. Atėjo daugybė vokiečių kariuome- nės ir pradėjo smarkiai bom- barduoti Senlisą. Buvo apar- dyta keletas monumentų, namų ir katedra. Talkininkai tada pasitraukė iš miesto gerų tvarkoj. Vokiečiai užėmė Senlisą valandą vėliaus.

Francijos ministerija sako, kad Maubeuge tvirtovė nėra dar vokiečiams pašidavus.

KĄ VALGO FRANCUZŲ KAREIVIAI.

PARYZIUS, Sept. 8. — Štai ką valgo francuzų kareivis ka- rės lauke: Daržovių sriuba; Armijos biskitas, 20 uncijų; Ry- žių ar pupų 7 uncijos; francu- ziškos mėsos 16 uncijų; kavos ¼ uncijos; Cukraus viena unci- ja. Kaipo extra Francijos ka- reivis gauna šviežių daržovių ir kartais vyno.

RYMAS, Sept. 8. — Telegra- ma, kurią gavo Messengero iš Berlino, sako, kad Vokietijos kancleris von Bethman Holl- weg ir užsienio reikalų minis- teris von Jagow padavė savo rezignaciją kaizeriui. Jie no- rį rezignuoti todėl, kad juos apkaltinę, kad juodvieji klai- dinga diplomatija suvienijusi Franciją, Angliją ir Rusiją prieš Vokietiją.

AUSTRAI SUMUSĖ CERNOGORUS.

VIENNA, Sept. 8. — Prane- šta, kad Austrijos armija, susi- dedanti iš 70,000 žmonių su- mušė cernogorų pulkus Dal- matijoje. Cernogorai turėjo baises npostolius. Austrijos armija dabar yra sukonce- ruota isiveržimui i Cernogori- ją.

Po Kartuvemis

(Vertimas.)

Vienų ankstyvų šaltu rytu iš už storų debesų ant dangaus pasirodė blyškūs saulės veidas ir pradėjo akyvai žiūrėti į žmonių veikimą ir darbus.

Ant nedidelės kalvos susirinko bursų žmonių, kad būtų liudytojai baisaus akto.

Du stulpai įkalti į žemę, sujungti vienu skersiniu — tas baisus ženklas mirties — klaidai žiuri į dangų ir niekina žmonių teises prie saulės, prie laisvės...

Karia revoliucionierių... Keli budelio tarnai rengiasi prie savo "darbo."

Ir gydytojas ir kunigas savo vietose.

O visa korimo vieta apsupta kordonų kazokų, kad ir čia nekiltų revoliucijos...

Aplinkui burelis, draugų ir nuteistojo artimųjų, matomai, geidžiančių įspudžių; kiti visi tai pakviestieji, kad matytų kokią bausmę sutinka maištininkai. Atkarus, trumpas triubelės balsas — teisingumo aktas pradėtas.

Kunigas liuosu žingsniu prieina prie pasmerktojo ir paduoda jam kryžių pabučiuoti, kaip ženklą susivienijimo su Dievu ir išsižadėjimo viso to, kas pirmiausia jame buvo pikta ir nedora.

Pasmerktaisiai atstumia ištiestą kunigo ranką. Jis jau susivienijo su Dievu. Jis susivienijo su idėja, kurią pamylėjo savo gryną širdžia, kuri buvo jam žvaigždė, vedanti per tamsų gyvenimą į šviesią ateitį, kur valdo meilė ir teisybė.

Idėja parodė jam šventus darbus, kurių išpildymas buvo augščiausias jo tikslas, ir jeigu šiandien jį pasitinka mirtis, tai milijonai kovotojų, kurie lygiai kaip ir jis kovoja už teisybę, uždės ant jo kapo raudoną vėliavą ir toliaus ves kovą už išliuosavimą žmonių iš nelaisvės ir priespaudos.

— Tegyvuoją laisvoji dvasia! Tegyvuoją laisvė!!!

Minia sujudo — staigus aidas karštų žodžių palenkė žiurovų galvas, kurie su baime ir sujudimu laukė pabaigos tos tragedijos.

Tuomet popas, drebėdamas iš pykčio ir įsiutimo, atsikreipia į minią ir rodydamas ranka į pasmerktaį, šiais žodžiais atsiliepia:

— Už tai kad kilo prieš šventą tvarką, už tai kad žmonių širdyse skiepijo neapykantą prieš tiesas, už tai kad ne nuolankumu ir maldavimu, bet spēka norėjo įgyti laisvę — sutiko jį tinkama bausmė: žema bausmė ant kartuvių!

Tuo laiku pasigirdo minioj klaukus moteries balsas. Jau na moteris, palaidais plaukais ir pamisusiu žvilgiu persiveržė per suglaustą eilę arklių ir

pirmiausia negu nusigandusieji kareiviai spėjo suprasti, kame dalykas, ji jau buvo prie pasmerktojo. Saulės spinduliuose blykstelėjo plienas ir akies mirksnyj paskendo pasiutusių moteries mylimojo kručiūjeje. Pervertasis kelis syk' kručtelėjo ir krito negyvas ant žemės. Moteris pasilenkė ant lavono ir karėlais bučiais apipylė jo kuną. Prie jos šoko kareiviai, geležinėmis rankomis atplėšė ją nuo lavono. Jauvo jau jų rankose, galbut tik mirtis ją išliuosuos...

Tuo tarpu ekzekucijos vedėjai, sumišę nuo persigandimo, susispietė kruvon, kad ką nutarūs. Kunigas greitai mostigavo rankomis, išspradžių kiti priešinosi, pagalios visi patvirtinančiai linktelėjo galvomis. Matomai kunigas pertikrino juos.

Kunigas mostelėjo... Budečiai prišoko prie pasmerktojo lavono, aprišo jį virvėmis ir užtraukė jį ant... kartuvių.

Minioj pasidarė sumišimas, ir jį keikdama grudosi prie kordono. Kareiviai atsuko šautuvus į minią. Salva. Keli žmonės parkrito ant žemės. Minia išsiskirstė. Kiekvienas žiūrėtojas išnešė pasibaurėjimą žmonių skriaudomis ir nedorybėmis.

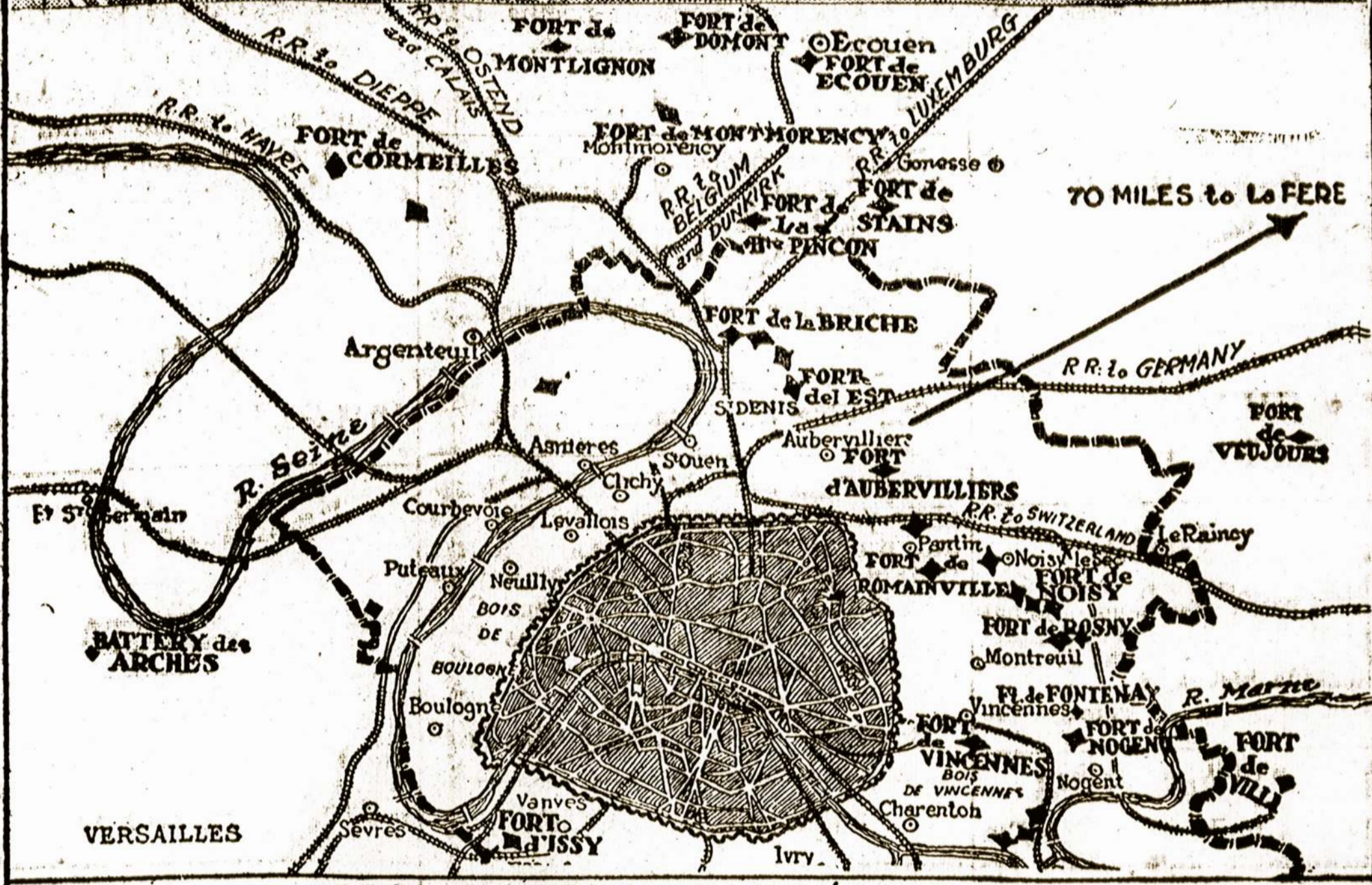
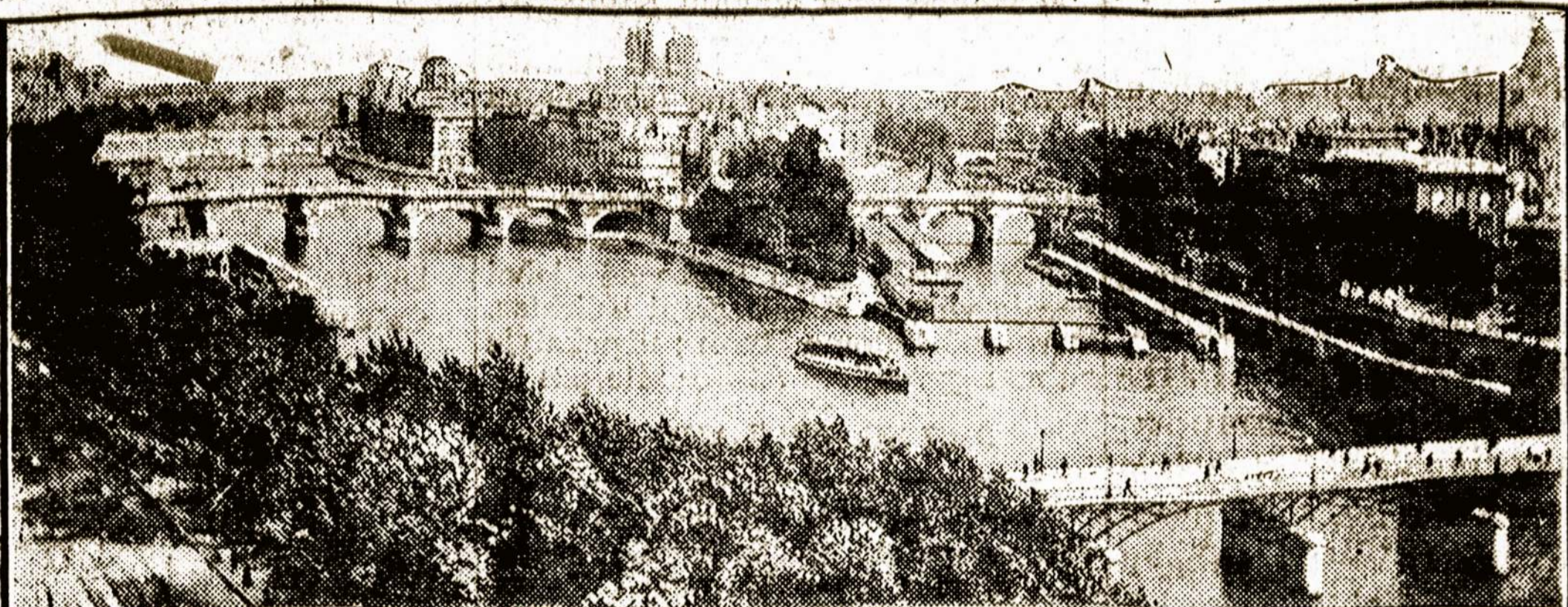
Ateities revoliucijinė armija!

O saulė paslėpė savo iš gėdos paraudusį veidą už tamsių debesų ir ašarų upelis pasiliejo nuo dangaus ant žemės.

IS DARBO LAUKO.

Darbininkai laimėjo streiką.

Holyoke, Mass. — Elektrikinės karų linijos tarp Holyoke Northampton ir Florence, Mass., buvo streikavę apie 160 konduktorių ir motormanų, reikalaudami 20 centų daugiau dienai ir paskui kad kas metais būtų dar po vieną centą pridėdama dienai daugiau. Streikas prasidėjo rugp. 20 dieną ir tęsėsi 7 dienas. Pirmąjį darbininkų reikalavimą karų kompanija sutiko išpildyti, bet nesutiko su antruoju, ir kalgangi darbininkai stovėjo ant savo, tai kompanija pargisabeno skėbų iš New Yorko ir Bostono. Nepasiduodami streikininkai gi pargisabeno iš Vermonto didelių automobilių žmonėms vežioti. Kova buvo aštri, tačiau žmonės visur simpatizavo streikininkams. Toje darbo kovoj neišvengta ir muštynių, kurias beveik visados pradėdavo skėbai. Florence jie plytgaliais bemėtydami į automobilius sužeidė vieną moteriškę, už ką gyventojai patįs jau rengėsi sudėginti kompanijos karų daržines, o Northamptonė įtužę gyventojai sudažė šešis karus ir sumušė keturis skėbus. Kompanijai reikalaujant, buvo atsiųsta streiko vieton milicija, bet ir tai nieko nugeblėjo, ir

PARIS and VICINITY showing FORTIFICATIONS and BATTERIES and VILLAGES and BOUNDARY of DEPARTMENT of the SEINE and WALLS of the CITY of PARIS and RAILWAYS. Dalis Paryžiaus ir fortai jo apelin kėse.

galų gale kompanija turėjo sukurti ant darbininkų pastatytų reikalavimų. — Peter Poden.

Chicago žinios

TEVYNES MYLĖTOJU DR. JŪS No. 1 SUSIRINKIMAS.

Tėvynės Mylėtoju Dr. ja No 1 (nuo Town of Lake) laikė suirinkimą 6d. rugs., A. Bierzinskio svetainėje, 4600 So. Paulina str.

Pirmiausiai delegatai išdavė raportą apie patikrinimą Tautiškių Kapinių knygu. Komisija pranešė, kad beveik viskas tvarkoj. Tas suartinio šią draugiją su taut. kapinių valdyba. Pereitame susirinkime dr. ja neužsiganėdindama kapinių valdybos išduotu raportu išrinko savo komisiją pertikrinimui kapinių knygu.

Delegatams išdavus raportą iš Chicago Lietuvos Draugijų Sąjungos veikimo, kilo ginčai link lietuvių politiško klausimo ir visuotino lietuvių susivažiavimo; vieni nurodė, kad keliu diplomatijos, bei per Gabriūsius biurus Lietuva laisvės negys, bet tik keliu prašalinimo šio kraugeringo surėdymu.

Pripažino, kad susivažiavimas turi būti bepartijviskas ir jame dalyvauti visi be skirtumo pažvalgu. Dr. ja mano siųsti atstovą į susivažiavimą.

"Naujienų" Korespondent.

LIETUVIAI DEMOKRATAI.

4 d. rugs. L. Ažuko svetainėje atsibuvo prakalbos, surengtos Demokratų Kliubo. Kalbėjo L. Ažukas, Mažeika graborius ir Damijonaitis. Visi trys kalbėtojai dejavo, kad darbininkai, ypač šiemet, atsiskako nuo kluubo. Jie nurodė, kad vadinties demokratu yra garbė. Taipgi lietuvių pareiga yra balsuoti už demokratų partiją.

Damijonaitis norėjo perkeisti kluubo vardą, kad jis būtų lietuviškesniu, nes dabar niekas nenori rašyti prie kluubo. Mat jie jau nebegali pagauti darbininkų į savo tinklą, nes jie žino kas yra Demokratų Partija ir nuo jos kratosi. "N." Koresp.

L. S. S. 37 KP. PRAKALBOS.

Vakar, rugsėjo 8 d. buvo prakalbos prie Unio ir 19 gatvių, Černausko salėje.

Pirmiausia padainavo Ch. Liet. Soc. Vyrų Choras porą darbininkiškų dainelių, paskui kalbėjo dr. A. Sideravičia iš Cicerio, Ill. Jo kalbos tema buvo organizacija ir jos reikalingumas. Kalba tęsėsi apie pusantrios valandos ir žmonės užganėdino.

Po prakalbos vėl sudainavo keletą dainelių, kurios publiškai labai patiko. Aukų išlaidoms padengti surinkta \$4.60. Prisirašė į kuopą keletas naujų narių. Žmonių buvo pilna svetainė. Laisvas.

VIENYBĖS ARDYTOJAI

Kada visos Amerikos lietuvių sriovės išreišė norą ir sutikimą surengti visos Amerikos lietuvių bepartijv seimą, klerikalai ant žut ar but užsimanė tą lietuvių vienybę suardyti.

Jie užsigėidė viską paimti į savo rankas. Nežiurint, kad keturios didžiosios lietuvių organizacijos imasi rengti su visų sutikimu minėtąjį seimą, jie per visų galvas užsinorėjo vieni buti ir jo rengėjais ir išpildytojais.

Jie Chicagoje turės šiame mėnesyje savo chimeriškos federacijos kongresą, į kurį suvažiuos dauguma kunigų ir zakristijonų. Ir butinai dabar jie nori, kad tie jų kongreso atstovai vieną dieną pasivadintų visų lietuvių atstovais, ir kad tai jau būtų tas "bepartijvis, visuotinas, politiškas Amerikos lietuvių seimas."

Tas jų kongresas bus išviso už dvylikos dienų nuo šiandien. Ir to keleto dienų jų nuomone turi užtekti visai Amerikai prisirengti prie seimo. Nes jeigu ir niekas neatvažiuotų į seimą, tai juk bus jame tie federacijos atstovai.

Chicagoje klerikalai jau pradėjo veikti, ir bandė patraukti prie savęs Chicago lietuvius. Tačiau tas ardyomo darbas jiems galutinai nenusisekė. Jie gavo savo abazan tik dr. A. Rutkausą, kurs ir taip jau paskutiniu laiku prie jų prisidėjęs. Beje, prie jų dar prisidėjo ir Rutkausko švogėris Sliakis.

Nei tautininkai, nei socialistai negalėjo sutikti ir nesutiko, kad tokia "bepartijvio" seimo parodija būtų padaryta.

Vienybės ardytojai pasilikio vieni. Jeigu jie nori tokiomis pasilikti ir ant visados, gali likti. Visi Amerikos lietuviai galės juos kaip tokius ir žinoti.

Chicago lietuviai rimtai kaip pridera rengiasi prie to svarbaus visos Amerikos lietuvių seimo. Draugijų susirinkimuose dabar svarstomas yra seimo reikalas, o šio mėnesio 20 dieną sueis visų draugijų atstovai į didelį susirinkimą Meldazio svetainėje. Tą draugijų atstovų susirinkimą organizuoja Chicago Lietuvos Draugijų Sąjunga ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Antras Kuopų Apskritis. Koresp.

POLITIKIERIŲ RUGIAPUTĖ.

Vakar demokratų ir respublikonų politikieriai turėjo rugiaputę. Iš vienos ir antros pusės buvo daugybė vienas už kitą "geresnių" kandidatų, ir kiekvienas stengėsi daugiau savo pusėn patraukti savo "vienujų." Kurie nors iš jų paliko laimėtojais, kurie nors tapo "sumušti."

Progresistai ir socialistai turėjo išanksto nuskirtus nekongresuojamus tiketus. Taigi jie nedarė jokio triukšmo. Jie tik turės pasirodyti ir susimti su dabar išrinktais respublikonų ir demokratų kandidatais galutinuose rinkimuose lapkričio 3 d. Prie tos dienos visiems socialistams dabar laikas pradėti kuoenergiškiausią rengties.

"INTELIGENTŲ KOMISIJOS" SUSIRINKIMAS.

Vakar, 9 rugsėjo, šv. Jurgio mokyklos salėje susirinko burs Chicago inteligentų pasikalbėti apie šaukimą visuotino lietuvių suvažiavimo. Prieš tą susirinkimą jau buvo du slapti panašūs pasikalbėjimai, subatoje ir utarnike. Juos suorganizavo kunigai su savo šalininkais. Utarniko susirinkime tačiau buvo nutarta pasikalbėjimą pakviesti ir pažangiosios mūsų visuomenės atstovus. Pakviesti tapo "Naujienų" redaktorius P. Grigaitis, p-ai Jurgelioniai ir "Lietuvos" redaktorius p. Šernas.

Vakar, atvykus šitiems svečiams į susirinkimą, pasirodė, kad jo organizatorių jau padarytas visas darbo planas, ir svečiams buvo pasiūlyta tą planą priimti ir pagal jį veikti. Planas toks: klerikalai nori, kad visuotinas lietuvių seimas įvyktų 21 ir 22 dd. rugsėjo, prieš pat R.-K. Federacijos seimą, ir kad tam tikra "inteligentų komisija" jau imtų rengti jo programą. Su tuo planu P. Grigaitis, p-nai Jurgelioniai ir p. Šernas nesutiko ir atsiskė dalyvauti komisijoje. Rytą bus apie tai plačiau.

RAMOJE "Jezuito Sažinė" aiškiai parodoma kaip dvasiški-ja kovoja prieš priešingus jai pažvalgu asmenis, įduodama juos policijos rankas. Dabar, kilant progresui Lietuvoje, dvasiškijsa suskato dar smarkiau veikti prieš pirmynėję ir neatsižvelgiant į palikimą valdžios ji kuone kasmėta reguliariškai pradėjo laukytis Amerikoje ir įtikindama lengvatikius savo darbo kultūru, renka aukas, kurias ir pauaudoja sustiprinimui savo partijos.

Stato pirmu kartu scenoje K. A M A L O Penkių Veiksmų Dramą

"Jezuito Sažinė"

Nedėlio, Rugsejo-Sept. 13, 1914

C. S. P Svetainėj, 1126 W. 18th street

arti Racine [Centre] Ave.

Uždangė paskels lygiai 6 val. vak.

Inžanga 25c ir augščiau

Tas Vakarą yra "Raudonosios Savaitės" vakaras

BEDARBĖ BŪDINASI.

o pragyvenimas einą kas kart brangyn. Darbininkai žmogui lieka laukti bado ir skurdo begyvenant mieste. Uždariusių miestuose ir kasyklose nebeliko ir jų dar vis bus mažiau pakol karė Europoje trauksis ir dar ilgiai po karė. Žmonės dabar išleidžia daug mažiau pinigų ant įvairių savo reikalų, užtai ir kiekvienas biznesierius labiau atjaucia. Žmonės gali apsieiti neisleidę pinigų pasilinksminimui, pragerimui ir kitiems reikalams dar gali vaikščioti su senu drabužiu, aplopytu drabužiu, jie gali viskuo tuo apsieiti išleidami kuomažiau. Tik vienu dalyku, kuo ir ekonomiškiausiai gyvendami negali apsieiti, negali gyventi, t. y. valgiu. Kiekvienas žmogus ir kiekvienas šeima būtina turi pavalyti, jei nenori peranksti atsiveikinti su šiuo pasauliu. Visi bizieriai parduoda šmet savo prekes ir išdirbūs pigiau ir tai jų pasiulytų prekių niekas neperka. Vieni fermeriai—ukininkai šmet gauna brangiau už savo produktus ir nuolatos gaus brangiau, nes Europos karė pakels valgomus produktus ant tiek augštai, kad sunku bus įpirkti. Visi bizieriai šmet priversti bankrutuoti, tik vieni fermeriai džiaugiasi iš gero užderėjimo ir brangių metų. Fermeriai niekuomet nekencia vargo ir skurdo, nes nors ir blogiausiuose metuose, kiekvienas fermerys uždirba sau pragyvenimą ir aprėdalą. Farmerys yra neprigulmingas žmogus, liuosas nuo vargų ir skurdo; jis visados turi sau darbą o dirba tik tuomet, kuomet jam patinka. Jis nesibijo nei bosu, bedarbės, nei blogų ar brangių metų. Būtkro, fermerio gyvenimus, tai laimingiausias iš visų.

Agentai

Dabar jums puikiausia proga uždirbti didžiausius pinigus užrašant pirmą lietuvių dienraštį "NAUJIENAS." kiekvienas žmuogs nori dabar sužinoti apie karę, apie tai, kas dedasi kiekvieną dieną pasaulyje. Dabar lengva užrašyti "NAUJIENAS" kiekvienuose namuose. Uždarbis geriausias. Nereikia mesti dienos darbą, gali užrašyti vakarais. Vienu vakaru gali daugiau uždirbti, negu visoje savaitėje prie sunakus darbo.

Atsišauk tuojaus. Buk pirminiu. Rašyk šiandien, o gausi visas informacijas kaslink agentavimo.

Adresuok: "NAUJIENOS" 1841 So. Halsted st., Chicago, Ill

L. Geležinis.

Lietuvys Kriaunius, siuvų vyrams ir moterims drapanas pagal užsakymu. Senas išvalau, taisau ir prosyju. Darbą atlieku atsakančiai ir pigiai. Mano 20 metų praktika patenkins kiekvieną. 4542 So. Wood str., Chicago, Ill.

Mokykla Angliškos Kalbos

Šios mokyklos puiki amerikoniška metoda gwarantuoja kiekvienam vyrui ir moteriai greičiausiai ir teisingiausiai išmokinti angliškos kalbos, skaityti ir rašyti labai trumpu laiku. Ši mokykla nevartoja jokių knygų iš kurių vargu išmokti, bet turi likrai tam sutvertas lekcijas del lengvo ir greito išmokimo Angliškos kalbos.

Kurie gyvena už Chicago, kituose Suv. Valstijų miestuose ar Kanadoi, tuos mokinam per laiskus (korespondencija) labai pascmisinga metoda. Del platesnių žinių rašykite paduodami pilną adresą, o mes nusisime pilnas informacijas ir pirmą lekciją. Paminėk, kokiam laikraštyj matci apparsinimą. Adresas:

WATCHES BROS. 1741 W. 47th st., Chicago, Ill

Telephone Monroe: 6020.

Šokių Mokykla

Mokina Dovanai Paskirtais Vakaris Waltz, Two-Step, Tango ir kitokius Europiškus ir Amerikoniškus šokius. Szokius paskirtus vakarus. Meldžiu at silankyti.

Siuomi antrašu: Julijonas Silkauskas 1122 So. Displaine St., Chicago. Kampas 703 W BUNKER ST.

GERIAUSIA GYDUOLĖ NUO REUMATIZMO.

Šitos gyduolės veikia greitai ir tuojaus apvalo žmogaus kūną nuo Reumatizmo ant visados. Jos neišvaro reumatizmo numazindamos skausmą, bet veikia ant kraujo, muskulių ir kaulų apvalydamos kūną nuo medegos, kuri suteikia kumui skausmą. Šitos gyduolės taipgi greitai sustabdo skausmą kepenų ir inkstų. Šitas gyduoles galite gauti tiktai ZAL'S CHEMICAL CO. 3201 Wallace St., Chicago, Ill.

Mes siuciamė visas gyduoles į visas dalis Amerikos po prišuntimui jusų adreso ir vieno dolerio. Galima gauti 6 butelius už 5 dol.

"Kova"

Tai geriausias ir prielnamiausias darbo žmonių laikraštis. "KOVA" telpa geriausių rašėjų roštai ir geriausių poetų eilės. "KOVA" išcina syki į savaitę ir turi labai daug skaitytojų. "KOVA" uoliai gina darbininkų reikalus ir katinuoja tik \$2.00 ant metų. "KOVA" užsirašydami adresuokite šitaip: "KOVA" 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Ant randos kambariai

3 puikus garu šildomi kambariai, gazas ir elektros šviesa; maudyklė ir kiti patogumai. Mažai lietuvių šeimynai. Atiduodama labai pigiai.

GEO BENDER 2148 W. 22-nd Str., Chicago, Ill.

Parsiduoda puiki barbernė labai geroje vietoje. Biznis gerai išdirbtas. Barbernė šildoma šlynu; užpakalyje ruiniai gyvenli. Atsišaukite pas 3507 SO. ASHLAND AVE.

Parsiduoda labai pigiai geri naminiai rakandai. Kėdės ir sofas išmūšti geriausiai ispaniška oda. Taipgi ant pardavimus žieminiis pečius. Daktai geri ir pigiai parsiduoda. Geo Bogovidi 2330 W. 24 st., (arti Western ave.)

Pajieskau dėdės Juozapo Lukauskio iš Telsių pav., Varnių volosties, Kauno gub. Išvažiavo į Ameriką iš Telsių parapijos; 12 metų kaip Amerikoje. Girdėjau, gyvenas Chicago, Ill. Jis pats ar kas jį žino malonės pranešti.

Ant Lukauskis, 262 Vine St. Wyandotte, Mich.

Pajieskau Klem Macikuno iš Panevėžio pav. ir parapijos, Pakalnių kaimo, Kauno gub. Gyvena Chicago, Ill. Taipgi pajieskau Mortos Nakrasaičios iš to paties kaimo, gyvena Chicagoje. Jie patys ar kas juos žino malonės pranešti.

Peter Szlikas, Box 241, Nanty Glo. Pa.

"AUSROS" MOKYKLA.

Anglų kalbos, Aritmetikos (rokundu) Knygvedystės, Stenografijos, Typewriting, Pirklybos Teisių, Abelnos Istorijos, Geografijos, Algebros, Geometrijos, Trigonometrijos, Braizymo. Mokinimo valandos: Nuo 9 išryto iki 5 po pietų. Vakare nuo 7:30 iki 9:30. 3149 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Tel Drover 6038

SIUTAI IR OVERKOTAI PO \$16 Ant Orderio

FRANK BANIS 4533 S. Marshfield ave. Chicago Zieminius siutus ir overkotus parlarau po \$16 ant orderio. Atsilankykite į mano dirbtuve, o aš užganėdinsiu jus savo darbu.

Tel Canal 947

SUNKŪS LAIKAI Delci sunkių laikų reikia taupyti pinigai ir ant drabužio. Galima gytii už \$5.00, ir išiskį brangiau, siutus beveik naujus, išėjusius iš mados arba truputi apnešiotus, vertės \$35 ir \$40.00. S. GORDON, 1415 S. Halsted St., Chicago, Ill

Nuo šiandie esi mano bendru biznyje!

Kaip palikai turtingas? Neišleisdavau visų pinigų, kuriuos uždirbu. Nei vienas geras biznesierius nelms už savo bendrą tokiu, kurs nemoka branginti pinigų, nes taipumai yra parodymas atsargumo, apdorojimo ir kitų gerų ypatybių. Taryp mas atstojia didelius turts. Galite pradėti, atidėdami nors po truputi. Pradekite taupyti nuo \$100. Mokame 3 nuosimčius imetus.

AMERICAN STATE BANK Kapitalas, indėliai ir perviršis su viršum \$2,300,000.00 JAN KAREL, Prezidentas. J. F. ŠTEPINA, kasterius. Kampas Loomis gtv. 1825 Blue Island Avenue, Atidarytas nuo 8:30 išryto iki 5:30 vak. Paedėlio ir ketvergo vakarai iki 8:30 vak.

Tuojaus užsirašykite "Naujienas" dienraštį

Šiandien išsišykite prenumeratos pinigus, kad tuojaus galėtumėte gauti pirmąjį lietuvių dienraštį Amerikoje.

Dienraščio prenumerata yra tokia: Chicagoje—12c į savaitę. Už Chicago ribų: Metams ..... \$5.00 Pusei metų ..... \$3.00 Dviem mėnesiam ..... \$1.00 Pavienių dienraščio numerių kainai 2c. Savaitraščio numerio kaina 3 c. Savaitraštis ir toliaus galima atskirai imti nuo dienraščio. "Naujienų" savaitraščio kaina palieka ta pati: metams \$1.50, pusei metų 80c., dviem mėnesiam 25c. Norėdami pasiskubinti, sišykite pinigus telegrama.

"NAUJIENOS" 1841 So. Halsted st., Chicago, Ill

"Naujienų" stacijas.

Stacijos, kuriose gaunama "Naujienos" pavieniais numeriais ir užsirašyti.

WEST SIDE: Kaz. Rožynas, 2341 W. 23rd St. S. T. Rvikius, 2336 So. Leavitt St. J. Molis, 2350 So. Leavitt St. S. Vaitūkaiškas, 2050 - 25th St. Z. S. Micevičius, 2243 So. Leavitt St. SOUTH SIDE: M. B. Kodis, 3846 So. Kedzie Ave.

TOWN OF LAKE: K. K. Strzynecki, 4612 So. Ashland Ave. Frank A. Bukauskas, 4601 So. Paulina St. A. Barškis, 4644 So. Paulina St. P. J. Baltėnas, 4614 So. Wood St. Joe. Janitis, 4347 So. Wood St.

BRIDGEPORT: John K. Malca, 3336 So. Halsted St. "Ausras" Knygynas, 3149 So. Halsted St. P. Kenutis, 3238 So. Halsted St. J. Maskalunas, 3319 Auburn Ave. Mikas Tūšiškis, 3367 So. Morgan St. M. J. Damjonaitis, 501 W. 33rd St.

NORTH SIDE: P. M. Kaitis, 1607 N. Ashland Ave. Mathew A. Wabol, 1700 N. Wabansia Ave.

KENSINGTON, ILL. M. G. Valaskas, 349 S. Kensington Ave. J. Kianue, 12000 Emerald Ave., West Pullman.

ATLANTIC: John Naslenas, 4556 Wentworth Ave. Dom. Galmanas, 6004 So. State St.

K. JAMONTAS, generališkas vietinis "Naujienų" agentas, po kaucija. Turi teisę užrašyti "Naujienas" ir parduoti šerūs JOHN MOZIER, generališkas keliaujantis "Naujienų" agentas, kuris šiose dienose atsilankys apie linkesė Pittsburgo. Turi teisę užrašyti "Naujienas" ir parduoti Bendrovės šerūs.

"Naujienų" adm. Telephone Yards 5834 DR. P. G. WIEGNER GYDYTOJAS 3337 S. MORGAN ST., CHICAGO

Gr sinkites "Naujienose"

TEATRAS IR BALIUS

Muzikos bei Dramos Draugijos "BIRUTES" Statoma scenoje

"LITVOMANAI"

Drama 4-iy aktu. Parasė Dvi Moteri

Nedėlioj, 13 Rugs.-Sept., '14

M. MELDAZIO SVET. 2242 W. 23-rd Pl.

Tikietai nuo 25c iki 75c. Pradžia 8-se vakare.

Šituo vakaru mūsų atidaroma šių metų sezonas. Kaip pirmas bus ir nepaprastas, pagražintas naujomis ir puikiomis dainomis. Kadangi šiais metais pripuola 10 met. sukaktvės nuo laiko atgavimo spaudos, tai mūsų ir statoma drama "Litvomanai", kurioj ir atvaizduojama laikai, kada mūsų liandis, ypač mokslus einantysis jaunimas buvo netik savųjų, bet ir Ruskių valdžios persekiojamas. Atvaizdime dalyvauja jau atsižymėję scenoj "Birutes" artistai. Po perstatymo bus dainos, o paskui šokiai, žaislai. Taipgi bus skrajojanti krakra su išlaimėjimu.

"Birutes" valdyba

KLAUSKIT

Kiekvienas gausite atsakymą kuris norite dažinoti, kur yra geros farmos. Aš turėjau gerą progą apmątyt daug farmų ir apvažinėjau Lietuvių apgyventas kolonijas ir drauge važinėjo žemės žinovas, kuris gerai suprantą apie žemę. Norintieji klauskit ypatiškait arba laišku: J. SINKUS 3151 S. Halsted str., Chicago, Ill.

HERMANO BENAS IR ORKESTRA

4706 VAN BUREN ST., CHICAGO. Parupina pirmos kleos muzika baliams, teatrams, veselijoms, pagrabams ir t. t. Privaziuoti galiama Harrison, Madison ir Cicero av. (48tos) karais.

SAUGUS BANKAS STATE BANK OF CHICAGO KETURI MILIONAI DOL. MOKA 3 PBOCENTA METAMS STATE BANK OF CHICAGO Kampas La Salle ir Washington Sts.

CARR BROS. WRECKING CO. (INC.)

PARDUODAME PIGIAI SENAS IR NAUJAS LENTAS, STULPUS IR KITOKI MATFRIJOLA. Taipgi maliava, vinis, duris, langus, storą popiera stogams dengti ir tt. PHONE YDS. 1294 3003 TO 3039 SO. HALSTED STR.

J. I. LGAUDAS

811 W.19th Street, Chicago, Ill.

GERIAUSIA MOKYKLA SOKIŪ CHICAGOJ.

Tango One-step three-step, dream waltz ir kitus visokius lietuviškus ir angliškus šokius išmokinti trumpu laiką už mažą kainą. Aš apsimu išmokinti senus ir jaunus. Kas tik gali pavaiškėoti tas gali ir šokt išmokti, o šokt nekėdamas žmogus neturi savj ramuno nei linksmybės. Norinties mokintis meldžiu atsilankyti Seredoj ir Subatoj nuo 8 iki 11 val. vakare, Town of Lake Turner Hall, cor. 46th ir Wood St., Chicago, Ill.

Maloniai kviečiu jaunuomėn, mylinčius pasisokti ant šokių. Bus duodami gražiausi šokiai kiekvieną Seredą ir Subatos vakarą nuo 8 iki 11 val. vakaro. Prof. F. L. JANKAUSKAS Telephone Yards 550.